

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/46/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5119207196
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5119207196.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Márie Dubcovej a Mgr. Zuzany Štolcovej, vo veci starostlivosti o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX, a E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom – Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Žiline, deti rodičov: matky D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX a otca F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXX, zastúpeného V4 JURISTIC group, s.r.o. so sídlom Furdekova 16, Bratislava, IČO: 50 192 205, v konaní o návrhu matky na určenie školského zariadenia a v konaní o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu v Žiline č.k. 37P/126/2019-764 zo dňa 26. júla 2023

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e, s tým, že týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu v Žiline č.k. 37P/126/2019-495 zo dňa 15. júna 2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 7CoP/55/2022-643 zo dňa 22. februára 2023 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 7CoP/55/2022-658 zo dňa 01. marca 2023.

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd v Žiline vyhovel návrhu matky a udelil súhlas za otca ku žiadosti o prijatie maloletých detí do Základnej školy H. I., so sídlom A. J. I. XXX K. K.. Uznesením č.k. 37P/126/2019-737 zo dňa 14.7.2023 začal konanie o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností a následne maloletú E. zveril do osobnej starostlivosti matky, otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej E. mesačne sumou 140,- Eur mesačne k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred s účinnosťou od 01.09.2023 a zároveň upravil styk otca s maloletou E. v bežnom roku, počas vianočných a novoročných sviatkov, počas jarných prázdnin, počas veľkonočných prázdnin a počas letných prázdnin. Týmto rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu v Žiline č.k. 37P/126/2019-495 zo dňa 15.6.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 7CoP/55/2022-643 zo dňa 1.3.2023 v časti osobnej starostlivosti o maloletú E. ako i v časti výživného a úpravy styku. Žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 35, § 25 ods. 1, 2, § 26, § 62 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine, keď konštatoval, že po tom, čo matka z dôvodu riešenia svojej bytovej situácie zmenila trvalé bydlisko, je v záujme maloletých detí, aby navštevovali spoločnú Základnú školu K. K.. Prihliadol na stanovisko maloletých detí ako i na vyjadrenie kolízneho opatrovníka, z ktorých mal preukázané, že maloletá A. lepšie znáša zmenenú situáciu, nemá problém prispôbiť sa novému kolektívu a sama vyjadrila záujem chodiť do Základnej školy K. K.. Pre maloletú E., ktorá sa v novom prostredí zatiaľ nesocializovala, bude oporou, ak bude so sestrou dochádzať do jednej školy, je skôr introvertom a z toho dôvodu má problém

socializovať sa a nájsť si nových kamarátov. Na túto situáciu si bude musieť zvykať a práve prítomnosť sestry v rovnakom prostredí jej v tomto smere pomôže. Po skončení vyučovania môže byť v okruhu kamarátov tvorených jej spolužiakmi, nakoľko je veľký predpoklad, že deti v jej veku byvajúce v C. D. budú chodiť do školy L. K.. V prípade, ak by navštevovala školu v M. (iný kolektív spolužiakov), ťažšie by sa socializovala v mieste nového bydliska. Dôvodom, pre ktorý súd zvolil Základnú školu vo K., je aj dĺžka cesty z G. do M. (cca 1 hodina), ktorú by maloletá musela v čase, keď je u otca absolvovať denne dvakrát. Otec v tomto smere nezaručil zabezpečenie dopravy maloletej E. do školy do K., uviedol, že by sa snažil, aby táto bola zabezpečená, pričom zmienosť jeho pracovnej doby mu neumožňuje maloletú E. vždy do školy zaviesť aj odviešť, nezaručil ani, že by vždy tento odvoz zabezpečil niekto iný z jeho rodiny. Zmena miesta bydliska matky a maloletých ako i zmena školského zariadenia zároveň ovplyvnili aj faktickú realizáciu striedavej osobnej starostlivosti k maloletej E., kedy by podľa názoru súdu prvej inštancie bolo pre maloletú E. časovo náročné a neprimerane zaťažujúce cestovať v dvoch týždňoch v mesiaci do školy vo K. N. G., t.j. z miesta bydliska otca, a preto súd pristúpil i k zmene striedavej osobnej starostlivosti a zveril maloletú E. do osobnej starostlivosti matky. Pri určení výšky výživného vychádzal z toho, že naposledy bola výška výživného maloletej E. určovaná pred rokom, pričom aj podľa vyjadrení rodičov k podstatnej zmene u maloletej E. ako aj u rodičov nedošlo. Prihliadol však na skutočnosť, že otec sa bude podieľať na výžive maloletej E. aj počas doby, kedy sa bude realizovať styk s otcom ako i na to, že mu vzniknú výdavky spojené s vyzdvihovaním maloletej E. a jej vrátením matke v rámci bežného styku.

3. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie vychádzal z ust. § 52 CMP a nepriznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov prvoinštančného konania, keďže nezistil dôvody pre aplikáciu § 53 - § 56 CMP.

4. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom svojej právnej zástupkyne otec maloletých detí. Žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť, vec mu vrátiť na ďalšie konanie dôvodiac tým, že prvoinštančný súd nevykonal vo veci dostatočné dokazovanie, a preto je jeho rozhodnutie predčasné. Prvoinštančný súd pri rozhodovaní síce zohľadnil vyjadrenie maloletých detí, no tento ich prezentovaný postoj nemusí byť ani správny a dokonca ani prejavom iba ich vnútorného presvedčenia. Už zo samotných správ Centra Návrat, v ktorom sa realizoval styk otca s maloletou A., je zrejmé, že matka nepriaznivo vplývala na maloletú, nevyhovovali jej termíny z dôvodu dochádzania na krúžok mladšej dcéry E., čo viedlo k tomu, že počas stretnutia 17.07.2023 sa maloletá A. vyjadrila, že sa nechce s otcom stretávať a opäť žiadala jeho priznanie vo veci údajného útoku na matku. Zrušením striedavej osobnej starostlivosti u maloletej E. podľa jeho názoru dochádza k zhoršovaniu vzájomných vzťahov nielen s otcom maloletej, ale aj rodinných väzieb k blízkej rodine otca, keďže otec maloletých detí dokáže plnohodnotne maloleté dcéry vychovávať, a preto je rozsudok súdu nielen prekvapivý, ale aj v rozpore s doktrínou legitímnych očakávaní. Súd prvej inštancie zrušil osobnú striedavú starostlivosť maloletej E. s otcom aj napriek tomu, že mali spolu bezproblémový vzťah. Skutočnosť, že rodičia nespolupracujú, však nezavaruje vnútroštátne orgány povinnosti prijať všetky nevyhnutné a vhodné opatrenia na to, aby boli udržané rodinné putá. Dieťa má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejavíť svoje city skutočne slobodne, bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča. Maloletú A. vidí otec iba na stretnutiach u kolíznej opatrovníčky, a to aj napriek právoplatnému a vykonateľnému rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 01.03.2023 č.k. 7CoP/55/2022-643 v časti zmeneného výroku. Vo vzťahu k odôvodneniu rozsudku v odseku 37. je dôležité podľa jeho názoru brať v úvahu najmä to, že maloletá A. je manipulovaná matkou a keďže maloletá E. nesúhlasila so zverejnením svojho vyjadrenia vo veci, je evidentná zmena postoja už aj u nej a silný vplyv matky na jej prezentovaný postoj, a preto názor prvoinštančného súdu považoval za nesprávny a v rozpore so záujmami maloletých detí.

5. Matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že maloletej A. nebráni v styku s otcom, vždy na stretnutie doviezla a pokiaľ chodili do Centra Návrat, vytvorila si spočiatku pekný vzťah i so sociálnou pracovníčkou. Bohužiaľ praktiky a metódy, ktoré sociálna pracovníčka používala, viedli k tomu, že si naštrbila vzťah s maloletou. Na posledné dve stretnutia už odmietla ísť a nechcela ani vstúpiť do auta. Mala za to, že striedavá starostlivosť u maloletej E. nie je vhodným opatrením, lebo striedanie domácností malo následok to, že sa prakticky cítila ako na návšteve. Podľa jej názoru súd prvej inštancie vyhodnotil všetky rozhodujúce skutočnosti, zvažoval všetky možnosti a dospel k správnejmu záveru, keď ustálil, že pre deti je vhodnejšie navštevovať školu vo Varíne. Je dôležité, aby deti vyrastali spolu a mali

pokojný začiatok v novej škole a zaradili sa medzi deti v mieste bydliska tak, ako to napokon konštatovala i sudkyňa v odôvodnení rozsudku.

6. Otec vo svojom ďalšom vyjadrení zotrval na podanom odvolaní, opätovne poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline č.k. 7CoP/55/2022-643, z ktorého jednoznačne vyplynul záver, že model striedavej osobnej starostlivosti maloletej E. vyhovuje. Keďže matka maloletých detí odmieta odovzdať maloletú A. v zmysle citovaného rozsudku, domnieval sa, že je naplnená aj hypotéza uvedená v § 389 ods. 1 CMP, teda, že okamžitým výkonom rozhodnutia by bol vážnym spôsobom ohrozený priaznivý vývoj maloletej A. B.. Na základe uvedeného potom navrhol, aby súd nepokračoval vo výkone rozsudku Okresného súdu v Žiline č.k. 37P/126/2019-764 zo dňa 26.07.2023 a odložil vykonateľnosť tohto rozsudku do rozhodnutia odvolacieho súdu vo veci samej.

7. Kolízny opatrovník sa prakticky k odvolaniu ani k vyjadreniam účastníkov nevyjadril, súhlasil, aby odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania, s čím následne nesúhlasil otec maloletých detí vo svojom ďalšom vyjadrení.

8. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu mu danom ust. § 65, § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

9. Z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie mal i odvolací súd preukázané, že naposledy o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom bolo rozhodované rozsudkom Okresného súdu v Žiline č.k. 37P/126/2019-495 zo dňa 15.06.2022, kedy bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené, maloletá A. zverená do osobnej starostlivosti matky a maloletá E. do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Otec bol zaviazaný k plneniu vyživovacej povinnosti vo výške 170,- Eur na maloletú A. a 30,- Eur na maloletú E.. Stretávanie otca s maloletou A. bolo upravené jedným prostredníctvom asistovaného styku v Centre Návrat Žilina ako i po ukončení asistovaného styku.

10. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací rozsudkom č.k. 7CoP/55/2022-643 zo dňa 22. februára 2023 v spojení s opravným uznesením č.k. 7CoP/55/2022-658 zo dňa 01. marca 2023 rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch o zverení maloletých detí do starostlivosti rodičov, o zastupovaní a správe majetku maloletých detí oboma rodičmi a o vyživovacej povinnosti otca k obom deťom potvrdil. Zmenil výrok súdu prvej inštancie ohľadne stretávania sa maloletej A. s otcom a ohľadne odborného poradenstva uloženého rodičom. Vo zvyšnej časti zostal rozsudok súdu prvej inštancie nedotknutý.

11. Vychádzajúc z týchto skutočností súd prvej inštancie postupoval správne, keď na základe návrhu rodičov po tom, čo matka zmenila trvalé bydlisko, rozhodoval o vhodnom školskom zariadení pre maloleté deti (matka navrhovala Základnú školu vo K., otec školské zariadenie v rámci mesta M.), a tým i nahradení súhlasu toho ktorého z rodičov k zápisu detí na základnú školskú dochádzku.

12. V tomto smere vykonal vo veci i dostatočné dokazovanie a vyvodil z neho správny záver, keď udelil súhlas za otca ku žiadosti o prijatie maloletých detí do Základnej školy H. I. so sídlom A. J. I. K. K.. Svoje rozhodnutie v tejto časti i náležitým spôsobom odôvodnil v odsekoch 35. až 39 odôvodnenia rozsudku, v ktorých dôvodoch je zrejmé, na ktoré skutočnosti pri rozhodovaní prihliadol i to, akými úvahami sa riadil, s ktorými dôvodmi sa zároveň i odvolací súd v celom rozsahu stotožnil (§ 387 ods. 2 CSP).

13. Následne súd prvej inštancie postupoval správne i v tom, keď s prihliadnutím na zmenu pomerov na strane účastníkov vyvolanú najmä zmenou trvalého bydliska matky, rozhodoval o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom a zmenil výchovné prostredie u maloletej E. tak, že ju zveril do osobnej starostlivosti matky.

14. Novela Zákona o rodine vykonaná zákonom č. 217/2010 Z.z. zaviedla do rodinného práva aj inštitút striedavej osobnej starostlivosti. Predpokladmi na rozhodnutie súdu o striedavej osobnej starostlivosti, ktoré musia byť splnené kumulatívne, sú jednoznačný záujem dieťaťa na zverenie do osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, lepšia možnosť zaistenia potrieb dieťaťa pri tomto spôsobe osobnej starostlivosti, ako pri výlučnej osobnej starostlivosti jedného z rodičov, spôsobilosť rodičov vychovávať dieťa, záujem obidvoch rodičov o osobnú starostlivosť o dieťa, súhlas aspoň jedného z rodičov so zverením dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti. Pokiaľ je záujem dieťaťa prvoradým hľadiskom, potom je potrebné dôjsť k logickému záveru, že predpokladom na rozhodnutie súdu o zverení

dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti je vysoká miera schopnosti dohody rodičov a nevyhnutnosť intenzívnej komunikácie týkajúcej sa potrieb maloletého dieťaťa. Rodičia sa musia vedieť dohodnúť o veciach súvisiacich so školskou dochádzkou aj s mimoškolskými aktivitami a záujmami dieťaťa, vrátane financovania potrieb dieťaťa. Rozhodnutie o striedavej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa by ideálne malo vychádzať zo spoločnej vôle rodičov a ich dohody, schopnosti spolu komunikovať a spolupracovať a nezapájať dieťa do svojich osobných problémov, pretože v záujme dieťaťa je predovšetkým to, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho rozumových schopností, nadania a fyzických schopností. Model striedavej starostlivosti síce možno vo všeobecnosti považovať za model, ktorý je v záujme maloletých detí, neplatí to však absolútne. I keď striedavá starostlivosť má svoje pozitíva pri zachovaní rovnocenného vzťahu dieťaťa s rodičmi, na čo poukazoval i otec v odvolacom konaní, je nutné si uvedomiť, že prináša aj zvýšené nároky na psychiku dieťaťa, ale aj rad požiadaviek na rodičov. Prináša zvýšené nároky na ich vzájomnú komunikáciu a schopnosť dohodnúť sa na jednotnom postupe vo výchove dieťaťa a na riadnom zabezpečení jeho potrieb. Neustála výmena prostredia, v ktorom dieťa vyrastá, môže mať okrem pozitívnych vplyvov aj negatívny vplyv, keďže dieťa si takúto formu výchovy berie ako vzor do života a pri niektorých povahách detí sa táto nejednotnosť, resp. nestálosť prostredia môže odraziť aj na ich psychickom vývine.

15. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností potom i odvolací súd v súlade s názorom súdu prvej inštancie nepovažuje striedavú starostlivosť u maloletej E. v súčasnosti za vhodnú. Aj keď obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky na výchovu maloletého dieťaťa a majú k nemu dobrý vzťah, samotná schopnosť rodiča zabezpečiť starostlivosť o dieťa, ani dobrý vzťah dieťaťa k rodičovi nepostačuje na záver o vhodnosti striedavej starostlivosti rodičov. Tu je potrebné prihliadnúť i na situáciu, kedy obe maloleté deti sa budú musieť v prvom rade prispôbiť novému prostrediu a novým okolnostiam súvisiacim s návštevou školského zariadenia a striedanie domácností v takejto situácii by mohlo nepriaznivo vplyvať na ďalší vývoj maloletej E.. Pri striedavej starostlivosti je potrebné, aby rodičia spolu komunikovali, a to nielen pri odovzdávaní dieťaťa, ale jeho o výchove, mimoškolských aktivitách, zdravotnom stave, trávení voľného času a vôbec o všetkých záležitostiach, ktoré s výchovou súvisia. Inštitút striedavej výchovy (tak, ako to napokon konštatuje i Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp.zn. 4CdoR 13/20213) nemôže existovať tam, kde partneri spolu nekomunikujú, poprípade sú v konflikte.

16. Na druhej strane odvolací súd prihliadol i na práva rodiča, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti v tom, aby sa mohol primeraným spôsobom podieľať na výchove a ďalšom rozvoji osobnosti maloletej (tak, ako to vyplýva aj z rozhodnutia súdu prvej inštancie), čoho odrazom je úprava styku tak, ako ju upravil i súd prvej inštancie, a táto je i podľa názoru odvolacieho súdu v súčasnej dobe primeraná a postačuje na to, aby sa otec mohol podieľať primeraným spôsobom i na výchove maloletej E..

17. Pokiaľ išlo o rozsah vyživovacej povinnosti zo strany otca k maloletej E., aj v tejto časti sa odvolací súd stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku tak, ako to súd prvej inštancie odôvodnil v odseku 43. odôvodnenia, a preto aj v tejto časti napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil. Od poslednej úpravy výživného aj podľa názoru odvolacieho súdu prakticky nedošlo k žiadnej zmene pomerov medzi účastníkmi, ale prihliadajúc na rozsah úpravy styku otca s maloletou E., považoval i odvolací súd výšku výživného v sume 140,- Eur za primeranú, postačujúcu na pokrytie potrieb maloletej E. v súčasnosti.

18. Prihliadajúc na situáciu, ktorá vznikla v súvislosti s nástupom detí do základnej školy, považoval odvolací súd za správny postup súdu prvej inštancie i v tom, keď vo výrokoch VIII. a IX. vyslovil predbežnú vykonateľnosť rozhodnutia, a preto aj v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Nerozhodoval o návrhu otca na odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku. Výrok o predbežnej vykonateľnosti sa považuje uznesenie, voči ktorému je odvolanie prípustné, a preto tak, ako je vyššie uvedené, touto námietkou sa odvolací súd zaoberal v rámci odvolacieho konania (odklad vykonateľnosti v takomto prípade by účastník si mohol uplatniť v rámci konania o výkon rozhodnutia).

Týmto rozsudkom dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu v Žiline č.k. 7CoP/55/2022-643 zo dňa 22. februára 2023 v spojení s opravným uznesením č.k. 7CoP/55/2022-658 zo dňa 01. marca 2023 (súd prvej inštancie pri rozhodovaní uviedol nesprávny dátum rozsudku odvolacieho súdu, keď neprihliadol na opravné uznesenie, ktoré je súčasťou rozsudku vo veci samej).

19. O trovách odvolacieho konania súd rozhodol podľa ust. § 52 CMP s použitím ust. § 396 CMP a nepriznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

20. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).